

Johan Koskinen, Statistiska institutionen, Stockholms universitet

Finansiell statistik, vt-05

F24 Tidsserieanalys

Box-Jenkins

- Hur många differenser för att få stationär serie (d)?
- Hur många AR-komponenter (p)?
- Hur många MA-komponenter (q)?
- Anpassa modell och avgör anpassning/förutsättningar

Johan Koskinen, Department of Statistics

2005-05-25

2

Stationäritet från SAC och SPAC

Från "korta" tidsserier svårt att bedöma utifrån TS-plot

(ex.: explosiv med 1000 resp 20 obs)

Däremot t.ex. för AR(1)

$$\rho(X_t, X_{t+k}) \equiv \rho_k = \phi^k$$

Så om SAC $r_1, r_2, \dots$, "dör ut långsamt"

autokorrelation "för hög"

tidserien inte stationär

Johan Koskinen, Department of Statistics

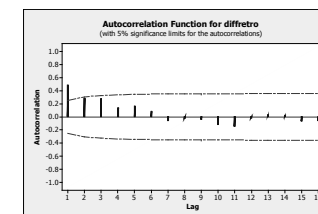
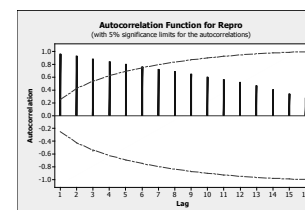
2005-05-25

3

Avtagande SAC: bestämma d

SAC $r_1, r_2, \dots$, "dör ut långsamt"

SAC $r_1, r_2, \dots$, "dör ut snabbt"

(ex.: jfr $\phi = 1$ & $\phi = 0,9$)

(ex.: jfr reprodif)

Johan Koskinen, Department of Statistics

2005-05-25

4

Bestämma p och q

ARIMA($p, d, 0$): SAC $r_1, r_2, \dots$, "dör ut snabbt"

SPAC har spikar i $r_{11}, r_{22}, \dots, r_{pp}$ och sedan "ingenting" (cuts off)

(ex.: fig 3.2 i komp.; jfr AR(1) & AR(2))

ARIMA($0, d, q$): SAC $r_1, r_2, \dots, r_p$ och sedan "ingenting" (cuts off)

SPAC har spikar i $r_{11}, r_{22}, \dots$, "dör ut snabbt"

(ex.: fig 3.2 i komp.)

ARIMA($0, d, q$): SAC $r_1, r_2, \dots$, "dör ut snabbt"

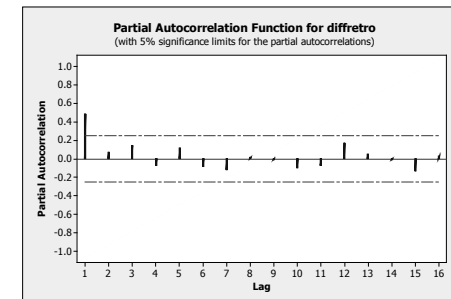
SPAC har spikar i $r_{11}, r_{22}, \dots$, "dör ut snabbt"

Johan Koskinen, Department of Statistics

2005-05-25

5

Spikar i SPAC

(ex.: jfr AR(1) med AR(2))

(ex.: jfr reprodifff)

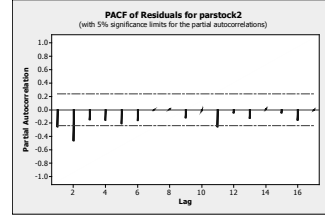
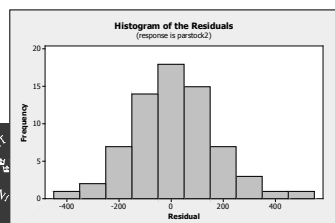
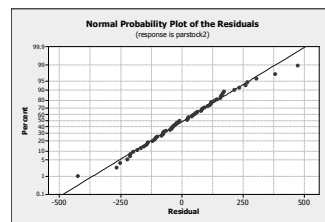
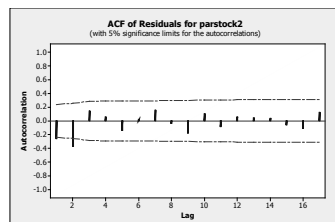
Johan Koskinen, Department of Statistics

2005-05-25

6

Är residualerna oberoende och ungefär normalfördelade

(ex.: jfr AR(1) med AR(2); jfr reprodifff)

7

Vad händer om man diffar en gång för mycket?

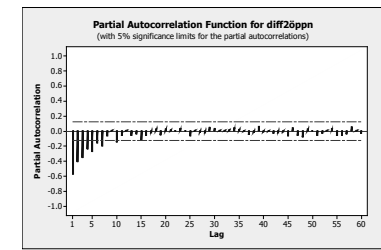
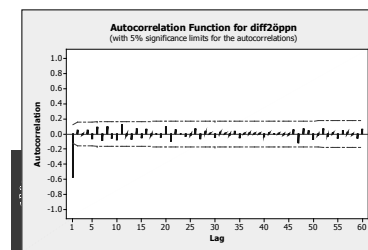
Scanias kurs beskrivs ungefär av

$$X_t = X_{t-1} + \varepsilon_t$$

förstaddifferensen är vitt brus

$$\Delta X_t = X_t - X_{t-1} = \varepsilon_t$$

och andradifferensen? $Y_t = \Delta X_t - \Delta X_{t-1} = \varepsilon_t - \varepsilon_{t-1}$

8